

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

-COMPARAȚII-

- Se compară:**
- Modul și perioada de formare
 - Structură (roci)
 - Înălțimi
 - Forme (glaciare, carstice, vulcanice, conglomerat)-în munți
 - Caracteristici ale reliefului (înclinare,etc.)-în podișuri, câmpii

Exemple:

	Grupa nordică a C. Orientali	Munții Făgăraș
Asemănări	-s-au format prin încrețire	-s-au format prin încrețire
	-s-au format în mezozoic	-s-au format în mezozoic
	-în structură au roci cristaline	-în structură au roci cristaline
	-au forme glaciare în M.Rodnei	-au forme glaciare în toată grupa
Deosebiri	-fac parte din Carpații Orientali	-fac parte din Carpații Meridionali
	-șirul interior s-a format prin vulcanism	-nu s-a format prin vulcanism
	-munții vulcanici s-au format în neozoic	-nu s-au format munți în neozoic
	-nu a avut loc mișcare de ridicare	-în neozoic a avut loc o mișcare de ridicare în bloc
	-în afară de roci cristaline sunt și roci sedimentare și vulcanice	-sunt numai roci cristaline
	-au înălțimi mai reduse	-au înălțimi mai mari, peste 2000 m
	-sunt forme vulcanice în șirul interior	-nu sunt forme vulcanice
	-sunt forme carstice în șirul exterior	-nu sunt forme carstice
	-are depresiuni în interior	-are depresiuni doar la margini
	Munții Bucegi	Munții Apuseni
Asemănări	-s-au format prin încrețire	-s-au format prin încrețire
	-s-au format în mezozoic	-s-au format în mezozoic
	-au roci sedimentare și cristaline	-au roci sedimentare și cristaline
	-au forme carstice	-au forme carstice
Deosebiri	-s-au format numai prin încrețire	-au avut loc și intrusiuni vulcanice (în Munții Metaliferi)
	-în neozoic a avut loc o mișcare de ridicare în bloc	-nu a avut loc mișcare de ridicare în bloc
	-nu au roci vulcanice	-au și roci vulcanice
	-rocile sunt dispuse în bloc	-rocile sunt amestecate „mozaic petrografic”
	-sunt mai înalți (peste 2500 m)	-sunt mai puțin înalți (1849 m)
	-au forme glaciare	-nu au forme glaciare
	-au forme în conglomerat (Babele,Sfinx)	-nu au forme în conglomerat
	-nu au forme vulcanice	-au forme vulcanice („Detunata”)
-în interior nu are depresiuni	-pătrund între munți „depresiuni golfuri”	

	Depr.Colinară a Transilvaniei	Podișul Moldovei
Asemănări	-s-au format prin sedimentare	-sau format prin sedimentare
	-s-au format în neozoic	-s-au format în neozoic
	-au fundament de roci tari	-au fundament de roci tari
	-sunt roci sedimentare la suprafață-argilă, nisip, pietriș	-sunt roci sedimentare la suprafață-argilă, nisip, pietriș
	-sunt frecvente alunecări de teren	-sunt frecvente alunecări de teren
Deosebiri	-nu este caracteristic calcarul	-are în structură și calcar
	-are înălțimi mai mari, până la 1000 m	-are înălțimi mai reduse
	-înclinarea este de la est spre vest	-are înclinare de la nord spre sud
	-are în adâncime „domuri”cu gaz metan	-nu are „domuri”
	-are în structură „cute diapire”cu sare	-nu are „cute diapire”
	-nu are forme numite „cueste”	-are „cueste”, formate în calcar
	-are depresiuni la contactul cu munți	-nu are depresiuni
	Subcarpații Moldovei	Podișul Getic
Asemănări	-s-au format în neozoic	-s-au format în neozoic
	-are în structură roci sedimentare	-are în structură roci sedimentare
	-înclinarea generală este de la nord spre sud	-înclinarea generală este de la nord spre sud
Deosebiri	-s-au format prin încrețire	-s-au format prin sedimentare
	-înălțimi mai mari	-altitudini mai reduse
	-are ca forme de relief depresiuni subcarpatice și măguri	-nu are ca forme de relief depresiuni subcarpatice și măguri
	-nu are ca forme de relief „platforme”	- are ca forme de relief „platforme”
	Câmpia Română (Câmpia Dunării)	Câmpia de Vest (Câmpia Tisei)
Asemănări	-s-a format prin sedimentare	-s-a format prin sedimentare
	-s-a format în neozoic	-s-a format în neozoic
	-sunt roci sedimentare (nisip, pietriș)	-sunt roci sedimentare (nisip, pietriș)
	-are loess	-are loess
	-are dune de nisip (Câmpia Olteniei)	-are dune de nisip (Câmpia Carei)
Deosebiri	-stratul de loess e foarte gros (40-50 m.în Câmpia Bărăgan)	-stratul de loess nu este gros
	-înălțime medie mai redusă (80-90 m)	-înălțime medie mai mare (100 m)
	-are înclinare N-S, mai spre est V-E	-are înclinare E-V
	-sunt „crovuri” în loess	-nu sunt „crovuri

ÎNTOCMIT

prof.Farkas Istvan, Șc.cl.I-VIII Varadi Jozsef

-ÖSSZEHASONLÍTÁS-

- Összehasonlíthatók:** -Kialakulás módja és ideje
 -Közzettani felépítés
 -Magasságok
 -Formák (gleccser, karszt, vulkáni, konglomerát)-hegyekben
 -Felszín jellegzetességei (lejtés, jellegzetes kőzetek, stb.)-
 dombokon, fennsíkokon, alföldeken

Példák:

	Keleti Kárpátok északi csoportja Grupa nordică a Carpaților Orientali	Fogarasi hegyek Munții Făgăraș
Hasonlóságok	-gyűrődéssel alakult ki	-gyűrődéssel alakult ki
	-a földtörténeti középkorban jött létre	-a földtörténeti középkorban jött létre
	-kristályos kőzeteket tartalmaz	-kristályos kőzeteket tartalmaz
	-gleccserformák vannak a Radnai havasokban	-gleccserformák vannak az egész csoportban
Külömbiségek	-a Keleti Kárpátokhoz tartoznak	-a Déli Kárpátokhoz tartoznak
	-a belső hegység vulkáni úton jött létre	-nincsenek vulkáni úton létrejött hegyek
	-a vulkáni hegyek a földtörténeti újkorban jöttek létre	-nincsenek újkorban létrejött hegyek
	-nem emelkedett fel tömbben	-a földtörténeti újkorban tömbben felemelkedett
	-3 féle kőzetet tartalmaz :kristályos, vulkanikus, üledékes	-főleg kristályos kőzetekből áll
	-alacsonyabb	-magasabb, sok csúcs 2000 méter felett
	-vulkáni formák vannak a belső hegységben	-nincsenek vulkáni formák
	-a külső hegységben karsztformák vannak	-nincsenek karsztformák
	-vannak hegyközi medencék	-medencék csak a széleken vannak
	Bucsecs hegység Munții Bucegi	Erdélyi szigethegység Munții Apuseni
Hasonlóságok	-gyűrődéssel alakult ki	-gyűrődéssel alakult ki
	-a földtörténeti középkorban jött létre	-a földtörténeti középkorban jött létre
	-kristályos és üledékes kőzeteket tartalmaz	-kristályos és üledékes kőzeteket tartalmaz
	-vannak karsztformák	-vannak karsztformák
Külömbiségek	-csak gyűrődéssel jött létre	-vulkáni áttörések is voltak az Érchegységben
	-a földtörténeti újkorban tömbben felemelkedett	-nem volt ilyen jellegű mozgás
	-nincsenek vulkanikus kőzetek	-vannak vulkanikus kőzetek is
	-a különböző eredetű kőzetek tömbben vannak	-a kőzetek vegyesen vannak „közzettani mozaik”
	-magasabbak (2500 méter felett)	-alacsonyabbak (1849 m)
	-vannak gleccserformák	-nincsenek gleccserformák
	-konglomerátformák (Babele,Sfinx)	-nincsenek formák konglomerátban
	-nincsenek vulkáni formák	-van vulkáni forma („Detunata”bazaltoszlopok)
-a belsejében nincsenek medencék	-a hegyek közé benyúlnak az „öböl medencék”	

	Erdélyi medence Depresiunea Colinară a Transilvaniei	Moldvai fennsík Podișul Moldovei
Hasonlóságok	-lerakodással jött létre	-lerakodással jött létre
	-a földtörténeti újkorban jött létre	-a földtörténeti újkorban jött létre
	-kemény kőzetek találhatók a mélyben	-kemény kőzetek találhatók a mélyben
	-felül üledékes kőzetek alkotják-agyag, homok, kavics	-felül üledékes kőzetek alkotják-agyag, homok, kavics
	-gyakoriak a földcsuszamlások	-gyakoriak a földcsuszamlások
Külömbségek	-nem jellegzetes a mészkő	-található nagyobb mennyiségben mészkő
	-magasabb, 1000 métert is elér	-alacsonyabb
	-lejtése keletről nyugatra	-északról déli irányba lejt
	-a mélyben üregek vannak-„dómok”	-nincsenek ilyen formák
	-nagy sótömböket tartalmaz	-nincsen só
	-nincsenek mészkőformák	-jellegzetes formák vannak mészkőben (kueszta)
	Román alföld (Duna alföldje) Câmpia Română (a Dunării)	Nyugati síkság (Tisza alföldje) Câmpia de Vest (a Tisei)
Hasonlóságok	-lerakodással jött létre	-lerakodással jött létre
	-a földtörténeti újkorban jött létre	-a földtörténeti újkorban jött létre
	-üledékes kőzetek uralkodnak (homok, kavics)	-üledékes kőzetek uralkodnak (homok, kavics)
	-jellegzetes kőzet a lösz	-jellegzetes kőzet a lösz
	-vannak homokdünék (Olténia)	-vannak homokdünék (Nagykároly vidéke)
Külömbségek	-vastag lösszréteg található (40-50 méter a Bărăgan-on)	-a lösz réteg nem vastag
	-átlagos magassága kisebb (80-90 m)	-átlagmagasság nagyobb (100 m)
	-a lejtése É-D, majd keletebbre NY-K	-lejtése Kelet-Nyugat irányú
	-a löszben érdekes formák vannak (crov)	-nincsenek formák a löszben

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

Farkas István, Váradi József Általános Iskola